

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/81/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200893
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819200893.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospěchom, advokátom, so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, IČO: 51474786, proti žalovanej: G. Q., M.. XX.XX.XXXX, Q. S. XXX, o zaplatenie 339,97 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/55/2019-52 z 8.7.2019, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 32,05 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 51,40 eur od 19.6.2016 do 23.6.2016, s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 32,05 eur od 24.6.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.11.2014 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 720 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s úrokmi a poplatkom za poskytnutie úveru v sume 1027,92 eur. V žiadosti o požadovanom revolvingovom úvere sa uvádza údaj o RPMN vo výške 26,15% ročne (predpokladaná RPMN ako aj RPMN úveru po poskytnutí revolvingu) a v údajoch o schválenom revolvingovom úvere údaj o RPMN vo výške 26,04 % ročne. Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere je neplatná, nakoľko nebola dodržaná písomná forma predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere pre obsahovú nezhodnosť písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti RPMN, keď žalobcom predložený návrh zmluvy o revolvingovom úvere neobsahoval zhodné údaje o RPMN, čo znamená, že ak tieto dva jednostranné prejavy vôle účastníkov zmluvy neboli identické, tak nedošlo k uzavretiu zmluvy písomnou formou. Ku dňu, kedy malo dôjsť k uzavretiu zmluvy vyžadoval zákon o spotrebiteľských úveroch pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere písomnú formu. Nedostatok písomnej formy spôsobil jej neplatnosť. Následne súd prvej inštancie poukázal na ďalšie skutočnosti, pre ktoré považoval predmetnú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobca nemal nárok na zaplatenie dojednej odplaty, keďže spotrebiteľ mal zaplatiť za služby odplatu vo výške predstavujúcej cca 107,53 % zo skutočne poskytnutého úveru, ktorú dohodu súd prvej inštancie považoval za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. V zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov aj z tohto dôvodu. V zmluve absentuje aj údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Súd osobitne poukazoval na

zmluvnú podmienku uvedenú v článku 8. SANKCIE, bod 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu v konkrétnej presne špecifikovanej výške. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty, uvedená v neprehľadnom texte zmluvy v bode 8.1 písanom drobným písmom, nenapĺňa zákonnú požiadavku písomného dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. Neprimeraná je aj výška zmluvnej pokuty 14,6 % ročne za stavu, kedy sadzba zákonného úroku z omeškania sa pohybuje okolo hodnoty 5% ročne. Pokiaľ išlo o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pozostávajúcich z nákladov za zasielanie upomienok, výziev, pokusu o zmier pred začatím súdneho konania, žalobca nepreukázal zaslanie týchto upomienok, ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide odmenu za úkon právnej služby za zaslanie zmiernosti žalovanej, žalobca ani nepreukázal jeho zaslanie žalovanej. Nepreukázal, že zmier bol odoslaný, že sa dostal do dispozície žalovanej, že žalobca skutočne predmetný úkon vykonal. Žalobca mal v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku. Úhrady žalovanej predstavovali sumu 615,95 eur. Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatených istiny v sume 32,05 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 51,40 od 19.6.2016 do 23.6.2016, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 32,05 eur od 24.6.2016 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP. Z uplatnenej sumy 339,97 eur s príslušenstvom žalobca dôvodne uplatňoval sumu 32,05 eur s príslušenstvom. Žalobcov úspech predstavoval 9,43 % a neúspech 90,57 %. Úspešnejšej žalovanej po odrátaní jej neúspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 81 %. Žalovanej však žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd prvej inštancie nárok na ich náhradu nepriznal.

4. Proti rozsudku v jeho zamietajúcej časti, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe žalobcu vyhovel a žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania.

5. Odvolanie podal z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

6. Namietal, že tvrdenia súdu o neuzavretí zmluvy v písomnej forme nie sú dôvodné, nakoľko návrh na uzavretie zmluvy a prijatie návrhu na uzavretie zmluvy o úvere sa nachádzajú na tej istej listine. Rozdiel je v údajoch RPMN, nakoľko samotný údaj RPMN sa dohodnúť objektívne nedá. Zákonná úprava určenia RPMN vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalobca neurčil údaj RPMN výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“, potom by porušil zákon č. 129/2010 Z.z., pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona č. 129/2010 Z.z. K súdom prvej inštancie tvrdeniu absencie termínu konečnej splatnosti úveru žalobca uviedol, že doba trvania zmluvy a tiež termín konečnej splatnosti úveru boli riadne uvedené a bola splnená zákonná požiadavka. Termín konečnej splatnosti vyplýva z Oznámenia o schválení úveru, zaslanom dlžníkovi, ktoré obsahuje údaj o dátume splatnosti prvej splátky. Zákonný pojem „termín konečnej splatnosti“ nie je požiadavkou na uvedenie presného dátumu. K výške, počtu a termínom splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia žalobca uviedol, že § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. vyžaduje uvádzanie spôsobu započítania splátky na úver, istinu a úroky len v prípade, ak sa splátky priradujú k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, pričom o takýto typ úveru a prípad v zmluvnom vzťahu medzi sporovými stranami nešlo. Tzv. rozčleňovanie splátky je výklad založený na nesprávnom výklade zákona. Znenie zákona č. 129/2010 Z.z. síce je nepresným prevzatím smernice 2008/48/ES, to však súd nezabúva na povinnosť pri výklade vnútroštátnej normy prihliadať na základe nepriameho účinku také ustanovenia úniijného práva, ktoré sú do príslušnej vnútroštátnej normy prevzaté. Výsledok sledovaný smernicou je povinný pri rozhodovaní zabezpečiť aj súd členského štátu. Žalobca namietal rozhodnutie súdu aj v časti zamietajúcej uplatnený nárok na zmluvnú pokutu z dôvodu, že skutočnosť, že ustanovenie o zmluvnej pokute nie je individuálne dohodnuté nespôsobuje jeho neplatnosť, čo vyplýva z § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvná pokuta dohodnutá v zmluve zodpovedá § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obmedzenia zmluvnej pokuty boli dodržané. Súdom prvej inštancie rozhodnutie o zamietnutí

nároku na zmluvnú pokutu odôvodnil skutočnosťami, ktoré sú všeobecné, neurčité a nepreskúmateľné, a ktoré sú v rozpore s § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dohoda o poskytovaní služieb nebola podmienkou pre vznik zmluvy o revolvingovom úvere, teda mala povahu individuálneho dojednaní. Uzatvorenie tejto dohody nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Dohoda o poskytovaní služieb bola osobitne podpisovaná a obsahuje možnosť výpovede v prípade, ak dlžník o poskytovanie služieb nemal záujem. Túto možnosť žalovaná nevyužila. Vzhľadom k tomu, že Dohoda predstavovala fakultatívne dojednanie, je vylúčené, aby nezapočítanie poplatku do RPMN malo spôsobiť nesprávnosť tohto údaja, nakoľko ani nemohol byť zahrnutý do vzorca výpočtu.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie, ktorý odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

10. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.

11. Podľa § 44 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

12. Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

13. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

14. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.11.2014 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 720 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s úrokmi a poplatkom za poskytnutie úveru v sume 1027,92 eur. V žiadosti o požadovanom revolvingovom úvere sa uvádza údaj o RPMN vo výške 26,15 % ročne (predpokladaná RPMN ako aj RPMN úveru po poskytnutí revolvingu) a v údajoch o schválenom revolvingovom úvere údaj o RPMN vo výške 26,04 % ročne.

15. Predpokladom vzniku zmluvy je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh zmluvy musí byť prejavom vôle smerujúcej k uzavretiu zmluvy, musí byť adresovaný, určitý.

16. Včasné vyhlásenie osobou, ktorej bol návrh určený, a z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon adresáta návrhu, ktorým akceptuje návrh (ofertu) v jeho celom rozsahu (obsahu), a tým prejavuje súhlas s uzavretím zmluvy.

17. Forma tohto včasného vyhlásenia nie je predpísaná, okrem prípadov, keď ju určuje zákon alebo dohoda účastníkov. Platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy je zmluva uzavretá a nadobúda účinnosť.

18. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Uvedené bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd poukazuje na § 44 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a konštatuje, že žalovanej bol predstretý nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru a to bez toho, aby žalovanou došlo k prijatiu tohto nového návrhu.

20. Ak žalobca mal v úmysle poskytnúť žalovanej úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“. Je zrejmé, že žalovaná v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru dňa 4.11.2014 nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“, pričom konkrétnu výšku RPMN vzťahujúcu sa na daný úver až následne uviedol žalobca v čl. 6 zmluvy, a to dňa 11.11.2014.

21. Proces uzatvárania zmluvy je možné rozdeliť na fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalobca v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalovaná prijať. Žalobca teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj.

22. V žiadosti bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 26,15 %, pričom v zmysle údajov o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 26,04 %. V tejto súvislosti neobstojí argument žalobcu, že RPMN nemôže byť predmetom dohody, a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená a predstretá spotrebiteľovi najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. V opačnom prípade by sa minulo účinku ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby bol spotrebiteľ v potrebnom rozsahu informovaný o základných skutočnostiach týkajúcich sa zmluvného vzťahu už v čase jeho vzniku. Údaj o RPMN preto nemôže byť zmenený jednostranným úkonom zo strany žalobcu. Žalobcovi nič nebránilo, aby svoj nový návrh (už obsahujúci presnú, nie iba predpokladanú výšku RPMN) na uzavretie zmluvy predstrel žalovanej za účelom jej písomného vyjadrenia súhlasu s takýmto novým návrhom.

23. V danom prípade je potrebné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 11.11.2014 nebola dodržaná predpísaná písomná forma, nakoľko v bode 5. zmluvy sa nachádza žiadosť žalovanej o poskytnutie úveru vo výške 720,- eur. Táto žiadosť bola žalovanou podpísaná vo F. M. A. dňa 4.11.2014. Žalobca úver s požadovanými parametrami neschválil, čo nepochybne vyplýva z bodu 6. zmluvy, nakoľko zmenil údaj o výške RPMN. Žalobca zmluvu podpísal v Bratislave dňa 11.11.2014.

24. Žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5. zmluvy predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. Ak žalobca zmenil výšku RPMN, fakticky išlo v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka o odmietnutie návrhu žalovanej, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka nerozlišuje medzi zmenami podstatnými a nepodstatnými, a teda za nový návrh je potrebné považovať i prijatie návrhu obsahujúce zmeny nepodstatné, tak ako v tomto prípade týkajúce sa výšky RPMN.

25. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva ďalšia podstatná skutočnosť majúca vplyv na nedodržanie predpísanej písomnej formy uzatvorenej zmluvy. V prípade úveru vo výške 720,- eur suma 72,- eur,

predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru, mala byť uhradená započítaním pri poskytnutí úveru. Je teda nepochybné, že žalobca do spotrebiteľského úveru zahrnul i poplatok za jeho poskytnutie. Súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie úveru, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Ak žalobca do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje. Žalovanej teda bol poskytnutý úver v skutočnosti nie vo výške 720,- eur, ale vo výške 648,- eur. Vo vzťahu k úveru vo výške 648,- eur však žiadna písomná zmluva uzatvorená nebola.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Jej nedodržanie však nie je sankcionované neplatnosťou. Dôsledkom nedodržania písomnej formy vyplývajúcej z § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

27. Rovnako je zrejmé, že ak žalobca pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnul aj poplatok za jeho poskytnutie, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky úveru. Taktiež nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v súlade s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

28. Dôvodom pre záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru nebola absencia ďalšej podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to termínu konečnej splatnosti úveru (touto náležitosťou zmluvy sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal), preto ani odvolací súd nemal dôvod zaoberať sa odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k termínu konečnej splatnosti úveru, ako obligatórnej náležitosti predmetnej zmluvy o úvere.

29. Pokiaľ ide o formu dojednania zmluvnej pokuty, odvolací súd konštatuje, že samotný podpis zmluvy o úvere nemožno považovať za splnenie podmienky preukázania individuálne dojednanej zmluvnej podmienky. Dojednanie o zmluvnej pokute je nepochybne súčasťou formulárovej zmluvy o úvere. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou. V zmluve o revolvingovom úvere v článku 8 je upravené dojednanie o zmluvnej pokute. Už len samotné zakotvenie v rámci formulárovej zmluvy nevyvoláva žiadne pochybnosti o tom, že nejde zo strany spotrebiteľa o osobitne vyjednanú zmluvnú podmienku.

30. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Azis C-415/11: „na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe napriek požiadavke dôvery, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne mohol rozumne očakávať, aby tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou v individuálnom dojednaní.

31. Čo sa týka uzatvorenia Dohody o poskytovaní služieb, táto bola uzatvorená v ten istý deň a pod tým istým číslom ako zmluva o revolvingovom úvere a hoci bola uzavretá na samostatnej listine, ako samostatný právny úkon, to ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá v tom slova zmysle, že svedčí o slobodnej vôli dlžníka pristúpiť na takéto osobitné zmluvné podmienky. Dohoda o poskytovaní služieb má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o revolvingovom úvere, pričom dlžníkovi bola predložená na podpis spolu so zmluvou o revolvingovom úvere. Nie je zrejmé, či žalovaná pochopila význam a zmysel Dohody o poskytovaní služieb, služieb, ktoré úzko a bezprostredne súvisia so zmluvou o revolvingovom úvere, či jej boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o jej obsahu. Uvedené okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvného vzťahu nemožno zneužívať k záverom o individuálnom vyjednaní - že dlžník mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na uzavretie aj tejto Dohody o poskytovaní služieb.

32. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, že Dohoda obsahuje zmluvné podmienky, ktoré sú neprímerané, neprijateľné a žalobca pri uzatváraní zmluvy uplatnil obchodnú prax, ktorú možno považovať za nekalú. Odhliadnuc od dôvodov nekalosti, ktoré uviedol okresný súd, nekalosť treba vidieť aj v tom, keď žalobca použil, resp. vo všeobecnosti používa formulárový text dohody (ale aj zmluvy a všeobecných obchodných podmienok) s takmer nečitateľným (drobným) písmom.

33. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne poukázal na rozdielny údaj uvedený vo formulárovej zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.11.2014, v ktorej časti 5 formulára je uvedená výška RPMN 26,15 % a v časti 6 je výška RPMN 26,04 %. Dôvodom pre záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru tak bola absencia RPMN resp. nesprávny údaj o výške RPMN v neprospech spotrebiteľa, s ktorým právnym posúdením sa odvolací súd stotožnil. Uplatnená námietka nesprávneho právneho posúdenia žalobcom preto nebola opodstatnená. Právny vzťah medzi stranami sporu síce vznikol, avšak z dôvodu nedostatku náležitostí spotrebiteľskej zmluvy žalobcovi nebolo možné priznať uplatnené nároky v plnom rozsahu.

34. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane závislého výroku o trovách konania, aj keď v prípade tohto výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovanej existujú pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože jeho úlohou bolo rozhodnúť len o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) a nezaoberať sa ich výškou, pretože to je predmetom konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Žalovaná však odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie nepodala, a preto pri rešpektovaní zákazu zmeny k horšiemu v neprospech žalobcu ako odvolateľa (zákaz reformatio in peius), odvolací súd potvrdil aj tento výrok napadnutého rozsudku.

35. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).